

Gäller för: Skaraborgs Sjukhus

Giltig från: 2026-01-21

Innehållsansvar: Benjamin Danowski, (benda2), Specialistläkare

Giltig till: 2028-01-21

Granskad av: Åsa Appelqvist, (asaap), Enhetschef

Godkänd av: Helene Sackari, (helma18), Verksamhetschef

Smärtbehandling, vuxna – postoperativ vård

Förändringar sedan föregående version

Förlängd giltighet.

Bakgrund, syfte och mål

Postoperativ smärtbehandling för vuxna över 18 år de 3 första postoperativa dygnen.

Arbetsbeskrivning

Smärtskatta patienten med hjälp av VAS/NRS och dokumentera i Melior. Om VAS under 4, fortsatt med tabletter paracetamol/NSAID. Om VAS över 4 ge antingen injektion Morfin 5 mg intravenöst eller kapsel Oxynorm 5 mg för att bryta smärtan snabbt. Kan upprepas efter 15-30 minuter tills VAS under 4.

Undvik subkutan/intramuskulär injektion. Ge hellre intravenöst men möt upp med tablettbehandling så fort det är möjligt. Kontrollera VAS, sedering och andningsfrekvens 15-30 min efter given intravenös injektion. 1-2 timmar efter given tablett ska VAS vara under 4. Om VAS under 4 ej går att uppnå kontakta ansvarig läkare. Smärtskattning sker var 4:e vaken timme tills VAS är under 4, tre gånger i rad, utan behandling både i vila och rörelse. För patienter med EDA/PCA gäller särskilt medicinskt styrdokument.

För patient med känd långvarig smärta gäller separat styrdokument.

Kombinera paracetamol med NSAID och stark opioid enligt följande:

Paracetamol

Indikationer:

Grundsmärtlindring. Ges till alla där kontraindikationer ej föreligger.

Kontraindikationer:

Överkänslighet mot paracetamol. Grav leversvikt. Grav malnutrition.

Preparat/dosering:

Tablett Paracetamol 1 g x 4 med 2 g i premedicinering om man inte står

på preparatet kontinuerligt. Alternativt paracetamol för intravenös administrering när peroral inte är möjlig, undvik suppositorium.

NSAID efter läkarordination

Indikationer:

Bra smärtstillande läkemedel vid hud-, slemhinne- och periostsmärta. I väntan på konklusiv studie rekommenderas NSAID även till fraktursmärta.

Kontraindikationer:

Överkänslighet mot NSAID/ASA preparat. Ventrikel-/duodenalsår i anamnesen. Hjärtsvikt, njursvikt, leversvikt. Ökad blödningsbenägenhet/koagulationsrubbnings. Graviditet.

Försiktighet:

Astmatiker som ej provat ASA eller NSAID preparat. Hypovolemi. Stor peroperativ blödning.

Preparat/dosering:

Tablett **Ipren** 400 mg x 3.

Tablett **Naproxen** 500 mg x 2.

Injektion **Toradol** 10-30 mg intravenöst. **Maxdos:** 90 mg/dygn under 65 år i 2 dagar, 60 mg/dygn över 65 år i 2 dagar. Alternativt injektion

Dynastat 20-40 mg intravenöst vid t ex prostataop eller tonsillektomi där en sårig yta är kvar postoperativt. En selektiv COX 2-hämmare som inte påverkar blödningstiden. **Maxdos:** 80 mg/dygn.

Vid VAS mer än 4 ges opioid.

För opioider gäller försiktighet vid allmänpåverkade patienter samt de med andningsdepression eller sekretstagnation. Beakta ålder och vikt vid dosering. Oxikodon är ungefär dubbelt så starkt som Morfin peroralt men ekvipotent intravenöst. Vid andningsdepression, andningsfrekvens under 8/min; kontakta narkosjour, tel 320 20. Vid andningsstillestånd ge injektion Naloxon 0,4 mg/ml, 1 ml, intravenöst samt kontakta:

Skövde tel 320 20, narkosjour

Lidköping tel 856 99, operationsansvarig

Kapsel OxyNorm 5 mg. Är snabbverkande (inom 15 min) med maximal effekt efter cirka 1 timme och effektduration på cirka 6 timmar.

Injektion Oxikodon 10 mg/ml. Späd till 1 mg/ml, ge 5 mg intravenöst långsamt.

Injektion Morfin 10 mg/ml. Späd till 1 mg/ml, ge 5 mg intravenöst långsamt. Kan upprepas till VAS under 4.

Tablett OxyContin 5-20 mg x 2. Depåpreparat med två skikt där första effekten kommer efter cirka 30 min, **Obs! Får ej delas, tuggas eller krossas!** maximal effekt efter cirka 3 timmar och effekten varar i cirka 12 timmar.

PONV (postoperativt illamående och kräkning)

OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

Vid illamående postoperativt kan tablett Postafen 25 mg x 2 ges, alternativt injektion Primperan 10 mg intravenöst eller injektion Ondansetron 2-4 mg intravenöst. Om ej effekt överväg injektion Dridol 1,25 mg intravenöst eller injektion Betapred 4-8 mg intravenöst. (Obs! Betapred kräver läkarordination), se FASS.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Skaraborgs Sjukhus

Innehållsansvar: Benjamin Danowski, (benda2),
Specialistläkare

Granskad av: Åsa Appelqvist, (asaap), Enhetschef

Godkänd av: Helene Sackari, (helma18), Verksamhetschef

Dokument-ID: SKAS9696-242963441-13

Version: 13.0

Giltig från: 2026-01-21

Giltig till: 2028-01-21